



دانشکده علوم زمین و سیستم اطلاعات جغرافیایی
گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

واکاوی، شاخص های محیطی-کالبدی موثر در وقوع جرم در شهر اهواز با استفاده
از سیستم اطلاعات جغرافیایی (مطالعه موردی: محدوده کلانتری های ۱۵ و ۱۶)

استاد راهنما:

دکتر ناهید سجادیان

استاد مشاور:

مهندس علی شجاعیان

نگارنده:

لیلا کشتکار

شهریور ۱۳۹۳

و^تقدیم بآفریدگاری که دو فرشته رابر من نازل کرد به نام پدر و مادر

و^تقدیم بپدری که حتی پس از کوچ پر همیا ہویش در قلبم سکوت پر آوازه اش خاموش نشد.

و^تقدیم بمادری که چون کوه ایستاد و مرد پر گونه نیز هم رای کرد.

پاپکناری

با پاس از یاور همیشه یادم، حالم همیشه یادم، خدای که یادش امیدی است بی اتهما، که حراس را در آن جای نیست و تائیش، رسین به شایسته‌ترین شادی هاست. به حکم اینکه اگر مردم را پس نگوییم، تو را پس نگفته‌ام، با دلی خرسند سر ارادت و خاکپاری را در برابر تمامی کسانی که به کوزایی مراد این امر خطا و رنجون بوده‌اند فرود می‌آورم.

پس از یاری خدا یمودن این راه ممکن نبود مگر در پرتو راهنمای استاد ارجمند سرکار خانم دکتر ناهید سبحانیان در دوران تحصیل و انجام پیان نامه از پیچ تلاشی فروکنندار نبودند و مردمیون زحات خویش ساختند.

از جناب آقای مهندس علی سبحانیان استاد مشاور کرامی که در مراحل مختلف انجام پیان نامه از تجارت و راهنمایی های روشنگران ایشان بهره فراوان برداهم، کمال شکر و قدردانی را در ارم پیان نامه حاضر با هنکاری دو استاد کرامی تحقیق یافت.

از استاد نموز کروه جغرافیا و برنامه ریزی دانشگاه شهید چمران اهواز به پاس آموختن دانسته‌های پبارشان شکر و قدردانی می‌نمایم و در پیان نسیان از به عزیزانی که به نخوی مراد انجام پیان نامه‌یاری نمودند، نهایت شکر و قدردانی دارم.

نام خانوادگی: کشتکار	نام: لیلا	شماره دانشجوی: ۹۱۲۶۵۱۹
عنوان پایان نامه: واکاوی، شاخص های محیطی-کالبدی موثر در وقوع جرم در شهر اهواز با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (مطالعه موردنی : محدوده کلانتری های ۱۵ و ۱۶).		
استاد راهنمای: دکتر ناهید سجادیان		
استاد مشاور: مهندس علی شجاعیان		
رشته: جغرافیا و برنامه ریزی شهری		قطع تحصیلی: کارشناسی ارشد
دانشکده: علوم زمین و GIS		محل تحصیل(دانشگاه): شهید چمران اهواز
کلیدواژه‌ها : امنیت، جرم، سرقت، کلانتری، کالبد، محیط، اهواز.		
چکیده		
<p>امروزه در تمامی شهرهای جهان، به ویژه کلانشهرها، افزایش نرخ جرم و جنایت نگران کننده است و به یکی از دغدغه‌های مهم شهروندان و مدیران شهری تبدیل شده است. به نظر می‌رسد در قرن حاضر محیط‌های نامطلوب شهری مشکلات بسیاری را برای امنیت شهروندان ایجاد نموده و در رشد آسیب‌های اجتماعی و جرایم شهری موثر بوده است. از جمله کلانشهرهایی که با این بحران مواجه است، شهر اهواز می‌باشد. در این راستا پژوهش حاضر با هدف واکاوی شاخص‌های محیطی-کالبدی موثر در وقوع جرم انجام شده است. با توجه به هدف پژوهش، ابتدا به تحلیل فضایی موقعیت کلانتری‌های شهر اهواز و بررسی الگوی توزیع جرم در این شهر پرداخته و سپس مقایسه تطبیقی دو محدوده کلانتری (امانیه و کمپلو) از نظر شاخص‌های محیطی-کالبدی موثر در وقوع جرم انجام شده است. با توجه به موضوع پژوهش، روش تحقیق توصیفی-تحلیلی و در واکاوی از روش تطبیقی استفاده شده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل‌های آماری و گرافیکی در محیط GIS و SPSS استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد، حوزه خدماتی کلانتری‌ها در بخش مرکزی شهر با یکدیگر همپوشانی بسیاری دارند و در مناطق حاشیه‌ای شهر نظارت کلانتری‌ها بسیار کمرنگ‌تر است. با توجه به الگوی توزیع جرایم سرقت در این شهر میزان جرایم در نقاط حاشیه نشین بسیار چشم گیرتر از مناطق مرکزی شهر می‌باشد. همچنین نتایج مقایسه تطبیقی دو محدوده از نظر شاخص‌های محیطی-کالبدی نیز نشان می‌دهد، دو محدوده کلانتری از نظر شاخص‌های محیطی-کالبدی تفاوت زیادی دارند. به طوری که به نظر می‌رسد عدم اجرای</p>		

صحيح اصول و ضوابط برنامه ریزی شهری در محدوده کلانتری منطقه کمپلو (۱۵) در شکل گیری الگوهای مکانی بزهکاری این محدوده تاثیر داشته و باعث تفاوت در میزان جرایم دو محدوده شده است. در نهایت بر اساس یافته های پژوهش پیشنهادهایی جهت کنترل ناهنجاری های کالبدی و کاهش نرخ بزهکاری در محدوده های مورد مطالعه ارائه گردید.

پیشگفتار

شهر کانون و بستر اصلی رشد و تکامل بشری است و یکی از ضرورت‌های پیدایش و تداوم شهر آرامش و آسایشی است که انسان شهرنشین از سکونت در چنین فضایی بدست می‌آورد. با گسترش فیزیکی و اجتماعی شهرها و تبدیل شدن آن‌ها به مراکز ناهمگن جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی، میزان ناهنجاری‌های افزایش یافته است، و امنیت شهروندان به خطر افتاده است. با توجه با اینکه بعضی مکان‌ها به دلیل ویژگی‌های کالبدی-محیطی و همچنین خصوصیات اجتماعی فرهنگی، اقتصادی ساکنین آن، امکان و فرصت بیشتری برای وقوع جرم دارند، این امر موجب شده است تا در دو دهه گذشته سیاستمداران و محققان به مکان و زمان جرم جهت کترول و جلوگیری از بروز جرم توجه ویژه‌ای نشان دهند. در این راستا این پژوهش با استفاده از ابزار GIS، ابتدا به تحلیل فضایی موقعیت کلانتری‌های شهر اهواز و بررسی الگوی توزیع جرم در این شهر پرداخته. سپس با بهره گرفتن از نتایج به دست آمده از مرحله اول پژوهش، به واکاوی شاخص‌های محیطی-کالبدی موثر در وقوع جرم به روش تطبیقی در محدوده کلانتری‌های ۱۵ و ۱۶ پرداخته است. این تحقیق دارای ۵ فصل می‌باشد.

در فصل اول به کلیات تحقیق پرداخته شده است. در این فصل، شرح و بیان مسئله پژوهش، پیشینه تحقیق، اهداف، فرضیه‌ها و سؤال‌ها، روش تحقیق و ... بیان گردیده است.

در فصل دوم پژوهش که مربوط به ادبیات مرتبط با موضوع پژوهش می‌باشد، به بررسی و تشریح واژگان، اصطلاحات، نظریات و دیدگاه‌های مربوط به موضوع پژوهش و ... پرداخته شده است.

در فصل سوم به معرفی جغرافیای طبیعی و انسانی شهر اهواز در قالب: بررسی ویژگی‌های زمین شناسی، توپوگرافی، اقلیم، منابع آب، خاک و پوشش گیاهی، با اشاراتی در حیطه موضوع پژوهش و محدوده مورد مطالعه پرداخته شده است.

در فصل چهارم نیز به واکاوی داده‌های جمع‌آوری شده بر مبنای موضوع مورد مطالعه که متناسب با ماهیت آن‌ها است، اختصاص داده شده.

در فصل پنجم نیز که آخرین فصل پژوهش می‌باشد، به آزمون فرضیه‌ها، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها پرداخته شده است.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق

۲	بیان مسئله.....	-۱-۱
۳	پرسش‌های پژوهش.....	-۲-۱
۳	فرضیه‌های پژوهش.....	-۳-۱
۴	اهمیت و ضرورت پژوهش.....	-۴-۱
۵	اهداف پژوهش.....	-۵-۱
۵	هدف اصلی.....	-۱-۵-۱
۵	اهداف فرعی.....	-۲-۵-۱
۶	روش تحقیق.....	-۶-۱
۶	شاخص‌ها و متغیرهای پژوهش.....	-۱-۶-۱
۷	روش و ابزار گردآوری اطلاعات.....	-۲-۶-۱
۸	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات.....	-۳-۶-۱
۸	مراحل انجام پژوهش.....	-۷-۱
۹	مراحل زمانی انجام پژوهش.....	-۸-۱
۱۰	قلمرو مکانی پژوهش.....	-۹-۱
۱۰	پیشینه پژوهش در جهان و ایران.....	-۱۰-۱
۱۶	کاربردهای پژوهش.....	-۱۱-۱
۱۶	محدودیت‌های پژوهش.....	-۱۲-۱

فصل دوم: مبانی نظری و ادبیات تحقیق

۱۸	مقدمه.....	-۱-۲
۱۹	تعاریف و مفاهیم.....	-۲-۲
۱۹	جغرافیای جرم.....	-۱-۲-۲
۲۰	مولفه‌های جغرافیای جرم.....	-۲-۲-۲
۲۰	جرائم.....	-۱-۲-۲-۲
۲۰	مفهوم جرم از نظر اسلام.....	-۱-۱-۲-۲-۲
۲۱	مجرم.....	-۲-۲-۲-۲
۲۱	مفهوم مجرم از نگاه قرآن.....	-۱-۲-۲-۲-۲
۲۱	مجرم در مقابل مومن.....	-۲-۲-۲-۲-۲
۲۱	مجرم به معنی مفتری و مکذب.....	-۳-۲-۲-۲-۲
۲۲	مجرم به معنی مترف.....	-۴-۲-۲-۲-۲
۲۲	قانون.....	-۳-۲-۲-۲

۲۲.....	مکان جرم.....	-۳-۲-۲-۲
۲۳.....	امنیت.....	-۳-۲-۲
۲۴.....	امنیت شهری	-۴-۲-۲
۲۴.....	پیشگیری از جرم.....	-۵-۲-۲
۲۵.....	جرائم شهری.....	-۶-۲-۲
۲۵.....	سرقت.....	-۷-۲-۲
۲۰.....	تعريف لغوی	-۱-۷-۲-۲
۲۶.....	تعريف اصطلاحی	-۲-۷-۲-۲
۲۶.....	تعريف قانونی	-۳-۷-۲-۲
۲۶.....	انواع سرقت	-۴-۷-۲-۲
۲۶.....	کلانتری.....	-۸-۲-۲
۲۷.....	نقش کلانتری‌ها در تامین امنیت	-۱-۸-۲-۲
۲۷.....	سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS).....	-۹-۲-۲
۲۷.....	ادبیات نظری	-۳-۲
۲۷.....	ن محیطی مرتبط با جرم.....	-۱-۳-۲
۲۸.....	مکتب محیط گرایی	-۱-۱-۳-۲
۲۸.....	مکتب بوم شناسی شهری (شیکاگو)	-۲-۱-۳-۲
۲۹.....	مکتب اثبات گرایی	-۳-۱-۳-۲
۳۰.....	مکتب اکولوژی اجتماعی نوین (نو اکولوژیک)	-۴-۱-۳-۲
۳۰.....	مکتب اکولوژی تطبیقی و آسیب شناسی شهری	-۵-۱-۳-۲
۳۱.....	سیر مطالعات تاثیر محیط بر جرم.....	-۲-۳-۲
۳۲.....	دوره اول: مطالعات مبتنی بر محیط طبیعی	-۱-۲-۳-۲
۳۲.....	دوره دوم: مطالعات اکولوژی اجتماعی	-۲-۲-۳-۲
۳۳.....	دوره سوم: مطالعات نوین	-۳-۲-۳-۲
۳۴.....	نظريه‌های جرم شناسی مرتبط با محیط	-۳-۳-۲
۳۴.....	نظريه ارتباط جرم با تراکم جمعیت	-۱-۳-۳-۲
۳۵.....	تئوری دورکیم	-۲-۳-۳-۲
۳۵.....	نظريه نواحی آسیب‌پذیر	-۳-۳-۳-۲
۳۵.....	نظريه کانون‌های جرم خیز	-۴-۳-۳-۲
۳۶.....	نظريه رهیافت فرصت	-۵-۳-۳-۲
۳۷.....	تئوری انتخاب عقلانی	-۶-۳-۳-۲
۳۷.....	نظريه فعالیت روزمره	-۷-۳-۳-۲
۳۷.....	نظريه ارتباط جرم با منزلت اجتماعی و اقتصادی	-۸-۳-۳-۲
۳۸.....	نظريه محیط فقر	-۹-۳-۳-۲

۳۸.....	نظریه مکان ویژه	-۱۰-۳-۳-۲
۳۸.....	نظریه سفر به جرم (JTC)	-۱۱-۳-۳-۲
۳۸.....	نظریه الگوی بزهکاری	-۱۲-۳-۳-۲
۳۹.....	نظریه طراحی شطرنجی	-۱۳-۳-۳-۲
۳۹.....	نظریه پنجره‌های شکسته	-۱۴-۳-۳-۲
۴۰.....	تئوری چشمان خیابان	-۱۵-۳-۳-۲
۴۳.....	مکاتب و دیدگاه‌های امنیت شهری	-۴-۳-۲
۴۳.....	مفهوم و اهمیت والای امنیت از دیدگاه قرآن	-۱-۴-۳-۲
۴۴.....	پیشگیری از جرم	-۵-۳-۲
۴۴.....	اهمیت و ضرورت پیشگیری از جرم از دیدگاه اسلام	-۱-۵-۳-۲
۴۶.....	اصول پیشگیری از جرم	-۲-۵-۳-۲
۴۶.....	انواع پیشگیری از جرم	-۳-۵-۳-۲
۴۷.....	پیشگیری کیفری	-۱-۳-۵-۳-۲
۴۷.....	- پیشگیری عام	-۱-۱-۳-۵-۳-۲
۴۸.....	۲-۱-۳-۵-۳-۲ پیشگیری خاص	
۴۸.....	- پیشگیری غیر کیفری	-۲-۳-۵-۳-۲
۴۹.....	-۱-۲-۳-۵-۳-۲ - پیشگیری اجتماعی	
۵۰.....	-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - پیشگیری وضعی	
۵۱.....	-۱-۲-۲-۳-۵-۳-۲ رویکرد حل مسئله	
۵۲.....	-۲-۲-۲-۳-۵-۳-۲ نظریه فضاهای قابل دفاع	
۵۳.....	-۱-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - قلمرو گرایی	
۵۳.....	-۲-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - نظارت	
۵۳.....	-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - تصویر	
۵۳.....	-۴-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - کاربری زمین	
۵۴.....	-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی	
۵۴.....	-۱-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - اصول اساسی رویکرد CPTED	
۵۵.....	-۲-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - تقویت قلمروهای طبیعی	
۵۵.....	-۳-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - نظارت طبیعی	
۵۶.....	-۴-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - کنترل دسترسی	
۵۶.....	-۵-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - حمایت از فعالیت اجتماعی	
۵۷.....	-۶-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - سخت کردن آماج	
۵۸.....	-۷-۳-۲-۲-۳-۵-۳-۲ - مراقبت و نگهداری	
۶۰.....	-۶-۳-۲ شرایط تحقیق جرایم شهری	
۶۰.....	-۷-۳-۲ نقش عوامل کالبدی در پیشگیری از جرم در فضای شهری	

۶۲.....	اندازه، فرم و بافت فضا.....	-۱-۷-۳-۲
۶۲.....	اندازه فضا.....	-۱-۱-۷-۳-۲
۶۳.....	فرم فضا.....	-۲-۱-۷-۳-۲
۶۴.....	فسرده‌گی بافت.....	-۳-۱-۷-۳-۲
۶۴.....	آسایش محیطی.....	-۲-۷-۳-۲
۶۵.....	آلودگی نمادی (اطلاعات محیطی) و خوانایی	-۱-۲-۷-۳-۲
۶۵.....	آلودگی بصری (اغتشاش بصری).....	۲-۲-۷-۳-۲
۶۶.....	آلودگی رنگ (کاربرد نامطلوب رنگ‌ها در فضاهای شهر).....	۳-۲-۷-۳-۲
۶۷.....	آلودگی نور (تاریکی).....	-۴-۲-۷-۳-۲
۶۸.....	آلودگی محیطی (وجود مواد زائد جامد در محیط).....	-۵-۲-۷-۳-۲
۶۸.....	آلودگی صوتی.....	-۶-۲-۷-۳-۲
۶۹.....	کاربریها و فعالیت‌های ناشی از آن‌ها	-۳-۷-۳-۲
۷۰.....	قابلیت دسترسی و شبکه معابر.....	-۴-۷-۳-۲
۷۱.....	مبلمان شهری.....	-۵-۷-۳-۲
۷۲.....	حاشیه نشینی.....	-۸-۳-۲
۷۳.....	حاشیه نشینی و بزهکاری	-۱-۸-۳-۲
۷۴.....	اعمال مجرمانه رایج در مناطق حاشیه نشین	-۲-۸-۳-۲
۷۴.....	کاربرد سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) در تحلیل جرایم شهری.....	-۹-۳-۲
۷۵.....	سیستم اطلاعات جغرافیایی	-۱-۹-۳-۲
۷۶.....	تاریخچه استفاده از GIS در تهیه نقشه جرم	-۲-۹-۳-۲
۷۷.....	نقش GIS در کاهش جرم خیزی	-۳-۹-۳-۲
۷۹.....	مزایای GIS در تحلیل جرم.....	-۴-۹-۳-۲
۷۹.....	کاربرد نقشه‌های بزهکاری در امور پلیسی	-۵-۹-۳-۲
۸۰.....	روش‌های شناسایی الگوهای بزهکاری	-۶-۹-۳-۲
۸۰.....	آزمون‌های اولیه:	-۱-۶-۹-۳-۲
۸۰.....	- مرکز متوسط -۱-۱-۶-۹-۳-۲	
۸۱.....	- فاصله از انحراف معیار.....	-۲-۱-۶-۹-۳-۲
۸۱.....	- بیضی انحراف معیار.....	-۱-۶-۹-۳-۲
۸۱.....	- آزمون خوش بندی.....	-۴-۱-۶-۹-۳-۲
۸۲.....	- شاخص نزدیکترین همسایه	-۵-۱-۶-۹-۳-۲
۸۲.....	- آزمون خود همبستگی فضایی	-۶-۱-۶-۹-۳-۲
۸۳.....	- روش‌های گرافیکی نمایش کانون‌های جرم خیز	-۲-۶-۹-۳-۲
۸۳.....	- ترسیم نقشه نقطه‌ای	-۱-۲-۶-۹-۳-۲
۸۳.....	- ترسیم نقشه‌های موضوعی از محدوده‌های جغرافیایی	-۲-۲-۶-۹-۳-۲

۸۳.....	-۳-۲-۶-۹-۳-۲	- ترسیم نقشه‌های موضوعی شبکه‌ای
۸۴.....	-۴-۲-۶-۹-۳-۲	- روش درون یابی و هموار سازی سطوح پیوسته
۸۴.....	-۱-۴-۲-۶-۹-۳-۲	- روش درون یابی
۸۴.....	-۲-۴-۲-۶-۹-۳-۲	- روش تخمین تراکم کرنل

فصل سوم: جغرافیای طبیعی و انسانی شهر اهواز و محدوده‌های موردمطالعه در حیطه پژوهش

۸۶.....	-۱-۳	- مقدمه
۸۶.....	-۲-۳	- موقعیت و حدود جغرافیایی شهر اهواز و محدوده‌های منتخب
۸۷.....	-۱-۲-۳	- موقعیت و مشخصات کلی محدوده کلانتری ۱۵
۸۷.....	-۲-۲-۳	- موقعیت و مشخصات کلی محدوده کلانتری ۱۶
۸۸.....	-۳-۳	- جغرافیای طبیعی
۸۸.....	-۱-۳-۳	- زمین شناسی
۹۰.....	-۲-۳-۳	- ژئوموفولوژی
۹۱.....	-۳-۳-۳	- توپوگرافی
۹۲.....	-۴-۳-۳	- آب و هوا
۹۲.....	-۱-۴-۳-۳	- دما
۹۲.....	-۲-۴-۳-۳	- بارش
۹۳.....	-۳-۴-۳-۳	- رطوبت نسبی
۹۳.....	-۴-۴-۳-۳	- باد
۹۵.....	-۵-۴-۳-۳	- گرد و غبار
۹۷.....	-۶-۴-۳-۳	- تاثیر محیط آب و هوایی بر جرم
۹۹.....	-۵-۳-۳	- منابع آب
۹۹.....	-۱-۵-۳-۳	- آبهای سطحی
۱۰۰.....	-۲-۵-۳-۳	- آب‌های زیرزمینی
۱۰۱.....	-۶-۳-۳	- خاک
۱۰۲.....	-۷-۳-۳	- پوشش گیاهی
۱۰۲.....	-۴-۳	- جغرافیای انسانی
۱۰۲.....	-۱-۴-۳	- تاریخچه شهر اهواز
۱۰۴.....	-۲-۴-۳	- ویژگی‌های جمعیتی
۱۰۴.....	-۱-۲-۴-۳	- رشد جمعیت شهر اهواز طی دوره ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۰
۱۰۵.....	-۲-۲-۴-۳	- بعد خانوار
۱۰۵.....	-۳-۲-۴-۳	- توزیع سنی جمعیت
۱۰۶.....	-۴-۲-۴-۳	- ساختار سنی جمعیت
۱۰۷.....	-۵-۲-۴-۳	- نسبت جنسی
۱۰۸.....	-۶-۲-۴-۳	- حرکت‌های طبیعی (موالید و مرگ و میر)

۱۰۸	حرکت‌های مکانی (مهاجرت)	-۷-۲-۴-۳
۱۰۹	مهاجرت و انحرافات اجتماعی	-۱-۷-۲-۴-۳
۱۱۰	وضع سواد	-۸-۲-۴-۳
۱۱۰	نقش سواد در کمیت و کیفیت جرم	-۱-۸-۲-۴-۳
۱۱۱	ویژگی‌های قومی	-۹-۲-۴-۳
۱۱۲	ویژگی‌های اقتصادی	-۳-۴-۳
۱۱۳	بخش‌های عمدۀ فعالیت	-۱-۳-۴-۳
۱۱۴	تأثیر مسائل اقتصادی بر جرم	-۲-۳-۴-۳
۱۱۴	ارزیابی تحولات فضایی شهر اهواز	-۵-۳
۱۱۴	مرفو‌لوزی کلی شهر	-۱-۵-۳
۱۱۵	توسعه فضایی شهر اهواز	-۲-۵-۳
۱۱۶	مناطق توسعه شهری	-۳-۵-۳
۱۱۷	توسعه‌ی فیزیکی شهر از ابتدای شکل‌گیری تا سال ۱۳۳۵	-۴-۵-۳
۱۱۸	توسعه‌ی فیزیکی شهر از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۰	-۵-۵-۳
۱۲۰	جغرافیای انتظامی	-۶-۳
۱۲۰	بررسی نظامی و انتظامی	-۱-۶-۳
۱۲۰	موقعیت مرزی و جغرافیای جرم	-۲-۶-۳
۱۲۱	مهاجرت روستاییان و جغرافیای جرم	-۳-۶-۳
۱۲۲	رشد شهرستان اهواز و تاثیرات آن بر جغرافیای جرم	-۴-۶-۳
فصل چارم: بررسی الگوی توزیع جرم و اکاوی شخص‌های محیطی-کالبدی موثر و نوع جرم محدوده‌های منتخب شهر اهواز		
۱۲۴	مقدمه	-۱-۴
۱۲۵	بررسی الگوی توزیع جرم در محدوده کلانتری‌های شهر اهواز	-۲-۴
۱۲۵	تحلیل نوع و میزان جرایم سرقت در شهر اهواز	-۱-۲-۴
۱۲۶	شناسایی و تحلیل الگوی توزیع فضایی جرایم سرقت در شهر اهواز	-۲-۲-۴
۱۲۷	بیضی انحراف معیار	-۱-۲-۲-۴
۱۲۸	روش تخمین تراکم کرنل	-۲-۲-۲-۴
۱۲۹	روش درون‌یابی کریجینگ	-۳-۲-۲-۴
۱۳۰	روش خوش‌های بیا کمک تحلیل آماری	-۴-۲-۲-۴
۱۳۱	واکاوی محیط اقتصادی، اجتماعی و کالبدی در کانون‌های جرم خیز مناطق حاشیه‌نشین	-۳-۲-۴
۱۳۵	بررسی توزیع جغرافیایی کلانتری‌ها در شهر اهواز	-۴-۲-۴
۱۳۵	توزیع فضایی کلانتری‌ها	-۱-۴-۲-۴
۱۳۶	تحلیل مناطق خدماتی کلانتری‌ها با تعریف شعاع عملکردی استاندارد	۱.۱.۱.۱
۱۳۸	میزان نظارت بهینه کلانتری‌های شهر اهواز	-۲-۴-۲-۴

۱۳۹	بهترین محدوده سرویس دهی کلانتری ها از نظر فاصله	-۳-۴-۲-۴
۱۴۰	واکاوی شاخص های محیطی -کالبدی موثر در وقوع جرم	-۳-۴
۱۴۱	تحلیل نوع و میزان جرایم سرفت در محدوده کلانتری ۱۵ (منطقه کمپلو)	-۱-۳-۴
۱۴۳	بررسی الگوی توزیع جرایم در محدوده کلانتری ۱۵ (منطقه کمپلو)	-۲-۳-۴
۱۴۳	روش تخمین تراکم کرنل	-۱-۲-۳-۴
۱۴۴	روش مرکز متوسط و بیضی انحراف معیار	-۲-۲-۳-۴
۱۴۴	تحلیل نوع و میزان جرایم سرفت در محدوده کلانتری ۱۶ (منطقه امانیه)	-۳-۳-۴
۱۴۶	بررسی الگوی توزیع جرایم در محدوده کلانتری ۱۶ (منطقه امانیه)	-۴-۳-۴
۱۴۶	روش تخمین تراکم کرنل	-۱-۴-۳-۴
۱۴۷	روش مرکز متوسط و بیضی انحراف معیار	-۲-۴-۳-۴
۱۴۸	واکاوی شاخص های محیطی -کالبدی محدوده کلانتری های ۱۵ (کمپلو) و ۱۶ (امانیه)	-۵-۳-۴
۱۴۸	آلودگی صوتی	-۱-۵-۳-۴
۱۵۰	تعیین نوع شبکه ارتباطی (به منظور دسترسی مجرمین و پلیس)	-۲-۵-۳-۴
۱۵۴	کاربری اراضی	-۳-۵-۳-۴
۱۵۵	وقوع انواع جرایم سرفت در کاربری های مختلف محدوده کلانتری ۱۵ (کمپلو)	-۱-۳-۵-۳-۴
۱۵۷	وقوع انواع جرایم سرفت در کاربری های مختلف محدوده کلانتری ۱۶ (امانیه)	-۲-۳-۵-۳-۴
۱۵۹	بررسی کاربری های جرم زا و پرتراکم	-۳-۳-۵-۳-۴
۱۶۴	کاربری های مذهبی و فرهنگی	-۴-۳-۵-۳-۴
۱۶۶	فرسودگی بافت	-۴-۵-۳-۴
۱۶۷	ریزدانگی بافت	-۱-۴-۵-۳-۴
۱۷۰	ناپایداری	-۲-۴-۵-۳-۴
۱۷۰	- نوع مصالح	-۱-۲-۴-۵-۳-۴
۱۷۲	- نوع اسکلت بنای (پایداری)	-۴-۳-۵-۴
۱۷۴	- عمر بنای (پایداری)	-۳-۲-۴-۵-۳-۴
۱۷۶	روشنایی	-۵-۵-۳-۴
۱۷۶	بررسی کیفیت و کمیت روشنایی در محدوده های مورد مطالعه	-۱-۵-۵-۳-۴
۱۸۳	مطالعات جمعیتی و بوم شناختی	-۶-۵-۳-۴
۱۸۴	مهاجرت	-۱-۶-۵-۳-۴
۱۸۵	بیکاری	-۲-۶-۵-۳-۴
۱۸۵	بیسواندی	-۳-۶-۵-۳-۴

فصل پنجم: فصل پنجم آزمون فرضیه، نتیجه گیری و ارائه پیشنهادهای

۱۸۸.....	مقدمه.....	-۱-۵
۱۸۸.....	آزمون فرضیه‌ها.....	-۲-۵
۱۸۸.....	فرضیه اول.....	-۱-۲-۵
۱۸۹.....	فرضیه دوم.....	-۲-۲-۵
۱۹۱.....	نتیجه گیری.....	-۳-۵
۱۹۰.....	پیشنهادها.....	-۴-۵
۱۹۶.....	پیشنهادهای کلان.....	-۱-۴-۵
۱۹۷.....	پیشنهادهای خرد.....	-۲-۴-۵

فهرست جداول

جدول ۱-۱ مراحل زمانی انجام پژوهش.....	۱۰
جدول ۲-۱ شمای کلی پیشینه پژوهش در جهان، ایران.....	۱۴
جدول ۱-۲ نظریه‌های محیطی مرتبط با جرم.....	۳۱
جدول ۲-۲ سیر مطالعات تاثیر محیط بر جرم.....	۳۴
جدول ۳-۲ نظریه‌های جرم شناسی مرتبط با محیط.....	۴۲
جدول ۴-۲ قلمرو امنیت بر حسب مکاتب.....	۴۳
جدول ۵-۲ نظریه‌های مرتبط با پیشگیری وضعی از جرم.....	۵۱
جدول ۶-۲: راهکارها و پیشنهادهای اجرایی در اصول مطروحه در رویکرد.....	۵۹
جدول ۱-۳: مشخصات توپوگرافیک مناطق هشت گانه شهرداری اهواز سال ۱۳۸۸.....	۹۱
جدول ۲-۳: حداقل وحداکثر درجه حرارت ایستگاه سینوپتیک اهواز در دوره ۳۰ ساله (۱۳۶۱-۱۳۹۰).....	۹۲
جدول ۳-۳: میانگین بارش ماهانه و سالانه در دوره ۳۰ ساله (۱۳۶۱-۱۳۹۰).....	۹۳
جدول ۴-۳: میانگین رطوبت نسبی بر حسب ماه در ایستگاه سینوپتیک اهواز در سال ۱۳۹۰.....	۹۳
جدول ۵-۳: حداکثر سرعت باد بر حسب ماه در ایستگاه سینوپتیک اهواز در سال ۱۳۹۰.....	۹۴
جدول ۶-۳: شاخص آلودگی (psi) سال ۱۳۸۹.....	۹۶
جدول ۷-۳: تعداد جرایم در ماههای مختلف سال ۱۳۹۲ در شهر اهواز.....	۹۹
جدول ۸-۳: منابع تأمین آب شرب شهر اهواز سال ۱۳۸۹.....	۱۰۰
جدول ۹-۳ منابع آب‌های زیرزمینی و مقدار تخلیه سالیانه آنها در سال ۱۳۸۷ در شهرستان اهواز.....	۱۰۱
جدول ۱۰-۳ امیزان جمعیت و نرخ رشد آن برای استان، شهرستان و شهر اهواز طی ۱۳۳۵-۹۰.....	۱۰۵
جدول ۱۱-۳: تعداد و بعد خانوار شهر اهواز طی سالهای ۱۳۳۵-۹۰.....	۱۰۵

جدول ۱۲-۳: گروههای عمدۀ سنی به تفکیک جنس در شهر اهواز در سال ۱۳۸۵	۱۰۶
جدول ۱۳-۳: ترکیب جنسی در شهر اهواز در سال ۱۳۸۵	۱۰۸
جدول ۱۴-۳: تعداد و میزان زاد و ولد و مرگ و میر در شهرستان اهواز سال ۱۳۸۵	۱۰۸
جدول ۱۵-۳: مهاجرین وارد شده به اهواز در طی دهه های متنهی به سال ۱۳۶۵-۱۳۸۵	۱۰۸
جدول ۱۶-۳: وضعیت سواد شهر اهواز سال ۱۳۸۵	۱۱۰
جدول ۱۷-۳: گروههای عمدۀ فعالیت در شهر اهواز از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۸۵	۱۱۳
جدول ۱-۴: فراوانی و درصد فراوانی انواع جرایم سرقت در شهر اهواز در دوره ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۰	۱۲۵
جدول ۲-۴: ویژگی های جمعیتی محلات حاشیه نشین شهر اهواز سال ۱۳۸۹	۱۳۲
جدول ۳-۴: مصالح ساختمانی بکار رفته در محلات حاشیه نشین سال ۱۳۹۰	۱۳۴
جدول ۴-۴: مساحت پوشش یافته توسط شعاع استاندارد عملکردی کلانتری ها سال ۱۳۹۰	۱۳۷
جدول ۵-۴: مساحت طبقات تحت نظرارت کلانتری های شهر اهواز سال ۱۳۹۰	۱۳۹
جدول ۶-۴: فراوانی و درصد فراوانی انواع جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۵ در سال ۱۳۹۰	۱۴۲
جدول ۷-۴: فراوانی و درصد فراوانی انواع جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۶ در سال ۱۳۹۰	۱۴۵
جدول ۸-۴: فراوانی وقوع جرایم در انواع کاربری های محدوده کلانتری ۱۵ در سال ۱۳۹۰	۱۵۶
جدول ۹-۴: فراوانی وقوع جرایم در انواع کاربری های محدوده کلانتری ۱۶ در سال ۱۳۹۰	۱۵۹
جدول ۱۰-۴: طبقه بندي مساحت بلوک های شهری محدوده کلانتری ۱۵ سال ۱۳۸۹	۱۶۸
جدول ۱۱-۴: طبقه بندي مساحت بلوک های شهری محدوده کلانتری ۱۶ سال ۱۳۸۹	۱۶۹
جدول ۱۲-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس نوع مصالح سال ۱۳۸۹	۱۷۱
جدول ۱۳-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس نوع مصالح سال ۱۳۸۹	۱۷۱
جدول ۱۴-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس اسکلت بنا سال ۱۳۸۹	۱۷۳
جدول ۱۵-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس اسکلت بنا سال ۱۳۸۹	۱۷۴
جدول ۱۶-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس عمر بنا سال ۱۳۸۹	۱۷۵
جدول ۱۷-۴: طبقه بندي محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس عمر بنا سال ۱۳۸۹	۱۷۶
جدول ۱۸-۴: مشخصات معتبر بلوار کوی انقلاب با مقادیر استاندارد سال ۱۳۹۰	۱۷۹
جدول ۱۹-۴: وضعیت روشنایی معتبر بلوار کوی انقلاب سال ۱۳۹۰	۱۸۰
جدول ۲۰-۴: نتایج آزمون ویلکاکسون شاخص مهاجرت در محدوده های مورد مطالعه سال ۱۳۸۵	۱۸۴
جدول ۲۱-۴: نتایج آزمون ویلکاکسون شاخص بیکاری در محدوده های مورد مطالعه سال ۱۳۸۵	۱۸۵
جدول ۲۲-۴: نتایج آزمون ویلکاکسون شاخص بیسواندی در محدوده های مورد مطالعه سال ۱۳۸۵	۱۸۶
جدول ۱-۵: نتایج عمدۀ نظریه های بکار رفته شده در پژوهش شهر اهواز	۱۹۵

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۳: روزهای آلوده بر اساس شاخص کیفیت PSI در سالهای ۱۳۸۷ تا ۱۳۸۹ ۹۷
نمودار ۱-۴: رتبه بندی انواع جرایم سرقت به وقوع پیوسته در شهر اهواز در دوره زمانی ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۰ ۱۲۶
نمودار ۲-۴: مساحت پوشش یافته توسط شعاع استاندارد عملکردی کلانتری‌ها ۱۳۸
نمودار ۳-۴: فراوانی و درصد فراوانی انواع جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۵ در سال ۱۳۹۰ ۱۴۲
نمودار ۴-۴: فراوانی و درصد فراوانی انواع جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۶ در سال ۱۳۹۰ ۱۴۵

فهرست نقشه‌ها

نقشه ۱-۳: موقعیت استان خوزستان، شهر اهواز در تقسیمات کشوری ۸۷
نقشه ۲-۳: موقعیت کلانتری ۱۵ و ۱۶ در شهر اهواز ۸۸
نقشه ۳-۳: توسعه فیزیکی شهر اهواز طی سالهای ۱۳۳۵ - ۱۳۸۵ ۱۲۰
نقشه ۴-۱: بیضی انحراف معیار سرقت در شهر اهواز ۱۲۸
نقشه ۴-۲: شناسایی کانون‌های جرم خیز شهر اهواز با استفاده از تراکم کرنل ۱۲۹
نقشه ۴-۳: شناسایی کانون‌های جرم خیز با استفاده از کریجینگ در شهر اهواز ۱۳۰
نقشه ۴-۴: شناسایی کانون‌های جرم خیز با استفاده از روش خوش‌ای در شهر اهواز ۱۳۱
نقشه ۵-۴: توزیع فضایی کلانتری‌های در سطح شهر اهواز ۱۳۶
نقشه ۶-۴: تحلیل فضایی و شعاع عملکردی کلانتری‌ها در سطح شهر اهواز ۱۳۷
نقشه ۷-۴: میزان نظارت بهینه کلانتری‌های شهر اهواز ۱۳۹
نقشه ۸-۴: محدوده بهینه سرویسدھی کلانتری‌ها بر اساس فاصله و تعداد جرایم ثبتی ۱۴۰
نقشه ۹-۴: توزیع فضایی کانون‌های مرکز جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۵ با استفاده از تراکم کرنل ۱۴۳
نقشه ۱۰-۴: مرکز متوسط و بیضی انحراف معیار جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۵ ۱۴۴
نقشه ۱۱-۴: توزیع فضایی کانون‌های مرکز جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۶ با استفاده از تراکم کرنل ۱۴۶
نقشه ۱۲-۴: مرکز متوسط و بیضی انحراف معیار جرایم سرقت در محدوده کلانتری ۱۶ ۱۴۷
نقشه ۱۳-۴: کاربری‌های ایجاد کننده آلودگی صوتی در محدوده کلانتری ۱۵ ۱۴۹
نقشه ۱۴-۴: تعیین کاربری‌های ایجاد کننده آلودگی صوتی در محدوده کلانتری ۱۶ ۱۵۰
نقشه ۱۵-۴: تعیین نوع شبکه ارتباطی محدوده کلانتری ۱۵ ۱۵۱
نقشه ۱۶-۴: تعیین نوع شبکه ارتباطی محدوده کلانتری ۱۶ ۱۵۴
نقشه ۱۷-۴: توزیع فضایی جرم در کاربری‌های مختلف محدوده کلانتری ۱۵ ۱۵۵
نقشه ۱۸-۴: توزیع فضایی جرم در کاربری‌های مختلف محدوده کلانتری ۱۶ ۱۵۸

نقشه ۱۹-۴: تعیین کاربری‌های پرازدحام و جرمزا در محدوده کلانتری ۱۵	۱۶۰
نقشه ۲۰-۴: تعیین کاربری‌های پرازدحام و جرمزا در محدوده کلانتری ۱۶	۱۶۴
نقشه ۲۱-۴: تعیین کاربری‌های فرهنگی و مذهبی در محدوده کلانتری ۱۵	۱۶۵
نقشه ۲۲-۴: تعیین کاربری‌های فرهنگی و مذهبی در محدوده کلانتری ۱۶	۱۶۶
نقشه ۲۳-۴: تعیین نوع بافت محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس مساحت پلاک‌های شهری	۱۶۸
نقشه ۲۴-۴: تعیین نوع بافت محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس مساحت پلاک‌های شهری	۱۶۹
نقشه ۲۵-۴: نوع بافت محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس نوع مصالح	۱۷۰
نقشه ۲۶-۴: نوع بافت محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس نوع مصالح	۱۷۱
نقشه ۲۷-۴: نوع بافت محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس نوع اسکلت بنا	۱۷۲
نقشه ۲۸-۴: نوع بافت محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس نوع اسکلت بنا	۱۷۳
نقشه ۲۹-۴: بافت محدوده کلانتری ۱۶ بر اساس کیفیت عمر بنا	۱۷۴
نقشه ۳۰-۴: بافت محدوده کلانتری ۱۵ بر اساس کیفیت عمر بنا	۱۷۵
نقشه ۳۱-۴: بررسی وضعیت روشنایی محدوده کلانتری ۱۵	۱۷۷
نقشه ۳۲-۴: بررسی وضعیت روشنایی و آسیب‌های محدوده کلانتری ۱۶	۱۸۱

فهرست اشکال

شکل ۱-۱: شاخص‌ها و متغیرهای پژوهش	۷
شکل ۲-۱: مدل مفهومی فرآیند انجام پژوهش	۹
۱-۲: اجزای تشکیل دهنده مبانی نظری	۱۹
شکل ۲-۲: عوامل و ویژگی‌های محیطی موثر در پیدایش رفتار مجرمانه در سطح شهرها	۲۳
شکل ۲-۳: پنجره‌های شکسته	۴۰
شکل ۲-۴: امکان نظارت مستقیم بر خیابان از طریق پنجره‌ها و تراس‌ها	۴۱
شکل ۲-۵: سه رکن پیشگیری از جرم	۴۶
شکل ۲-۶: تقسیم بندی انواع پیشگیری از جرم	۴۷
شکل ۷-۲: اصول رویکرد CPTED	۵۵
شکل ۸-۲: شرایط تحقق جرایم شهری	۶۰
شکل ۹-۲: ساز و کارهای موثر کالبدی در پیشگیری از جرم و کاهش احساس نامنی	۶۲
شکل ۱۰-۳: گلباد شهر اهواز	۹۵
شکل ۱۲-۳: هرم سنی جمعیت شهر اهواز در سال ۱۳۸۵	۱۰۷

شکل ۴-۱: رواج گونه‌ای از مشاغل غیر رسمی در محله ملاشیه	۱۳۲
شکل ۴-۲: رواج مشاغل غیر رسمی در محله شلنگ آباد	۱۳۳
شکل ۴-۳: پناهگاه مناسب برای مخفی شدن مجرمین در محلات حاشیه نشین	۱۳۳
شکل ۴-۴: وضعیت ساختمان‌ها در محلات حاشیه نشین	۱۳۴
شکل ۴-۵: مصالح به کار رفته در ساختمان‌های محلات حاشیه نشین	۱۳۵
شکل ۶-۴: وضعیت پیاده‌رو در بازارچه کیان خیابان شصت متری	۱۵۲
شکل ۷-۴: وضعیت پیاده رو در بازارچه خشایار	۱۵۲
شکل ۸-۴: کیفیت پوشش معابر پیاده رو در خیابان بهاران	۱۵۳
شکل ۹-۴: وضعیت پیاده رو در خیابان بهاران	۱۵۳
شکل ۱۰-۴: بازارچه خیابان کیان	۱۶۱
شکل ۱۱-۴: بازارچه خیابان کیان	۱۶۱
شکل ۱۲-۴: بازارچه خشایار	۱۶۲
شکل ۱۳-۴: بازارچه خشایار	۱۶۲
شکل ۱۴-۴: بازارچه کیان در خیابان شصت متری	۱۶۳
شکل ۱۵-۴: بازارچه کیان در خیابان شصت متری	۱۶۳
شکل ۱۶-۴: وضعیت روشنایی در خیابان بهاران	۱۷۸
شکل ۱۷-۴: وضعیت روشنایی در خیابان برهان	۱۷۸
شکل ۱۸-۴: وضعیت چراغ‌های روشنایی استفاده شده در محدوده کلانتری ۱۵	۱۷۹
شکل ۱۹-۴: وضعیت روشنایی معتبر بلوار کوی انقلاب	۱۸۰
شکل ۲۰-۴: رشد بیش از حد درختان پناهگاه مناسب برای مجرمین در خیابان فلسطین	۱۸۲
شکل ۲۱-۴: رشد بیش از حد درختان مانعی در برابر ایجاد روشنایی در خیابان فاطمی	۱۸۲

فصل اول

کلیات تحقیق

۱- فصل اول : کلیات تحقیق

۱-۱- بیان مسئله

هر پژوهش در واقع با قصد پاسخ‌گویی و راه حل یابی برای یک مساله اصلی در قالب یک پرسش ظهور کرده است، آغاز می‌شود. به طور کلی می‌توان گفت: "منظور از بیان مساله، طرح مسائل به زبان علمی است، این امر شامل محدود کردن مساله، اثبات ضرورت مساله و لزوم انجام بررسی و پژوهش در مورد آن است" (اتسلندر، ۱۳۷۵: ۲۳).

امروزه در تمامی شهرهای جهان، به ویژه کلان‌شهرها، افزایش نرخ جرم و جناحت نگران کننده است و به یکی از دغدغه‌های مهم شهروندان، نهادها و رهبران و مقامات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جوامع تبدیل شده است. به نظر می‌رسد در قرن حاضر محیط‌های نامطلوب شهری مشکلات بسیاری را برای امنیت شهروندان ایجاد کرده و در رشد آسیب‌های اجتماعی موثر بوده‌اند (کمالی، ۱۳۹۰: ۷۳). به طوری که با گسترش فیزیکی و اجتماعی شهرها و تبدیل شدن آن‌ها به مرکز ناهمگن جمعیتی، اجتماعی و فرهنگی، میزان نا亨جاري های شهری نیز افزایش یافته است. محیط اجتماعی و مسکونی افراد، ساختارهای نامناسب شغلی، ناکامی اجتماعی و فقر اقتصادی، زمینه بروز آسیب‌های شهری و رشد بی‌رویه و لجام گسیخته نا亨جاري ها را فراهم کرده است (پیشگاهی فرد و همکاران، ۱۳۹۰: ۸۲). با گسترش این آسیب‌ها، امنیت رنگ می‌بازد و جرایم بالا می‌رود و مردم در کنش‌های اجتماعی محتاطانه عمل کرده و با هر اتفاقی ترس و دلهره در آنان دو چندان می‌شود و در نتیجه احساس ناامنی می‌کنند (کمالی، ۱۳۹۰: ۷۳). بنابراین یکی از موانع حضور مردم در فضاهای شهری احساس عدم امنیت است (مدیری، ۱۳۸۵: ۱۳-۱۲).

کشور ایران نیز همانند اکثر کشورهای دنیا طی نیم قرن اخیر در زمینه شهرنشینی دگرگونی‌های زیادی به خود دیده است، مهاجرت از روستا به شهرها و گسترش شهرنشینی و افزایش جمعیت شهری باعث شده است تا میزان انحرافات اجتماعی نیز نرخ بالایی به خود بگیرد (بیات رستمی و همکاران، ۱۳۸۹: ۳). به طوری که، نظر سنجی انجام شده در هشت شهر بزرگ ایران برای تعیین میزان احساس امنیت آنان نشان داد، ۸۱٪ ساکنان این شهرها احساس ناامنی می‌کنند. که برخی از عوامل ایجاد ناامنی، علل محیطی داشته‌اند (طاهرخانی، ۱۳۸۱: ۸۸). شهر اهواز نیز دچار چنین رشد